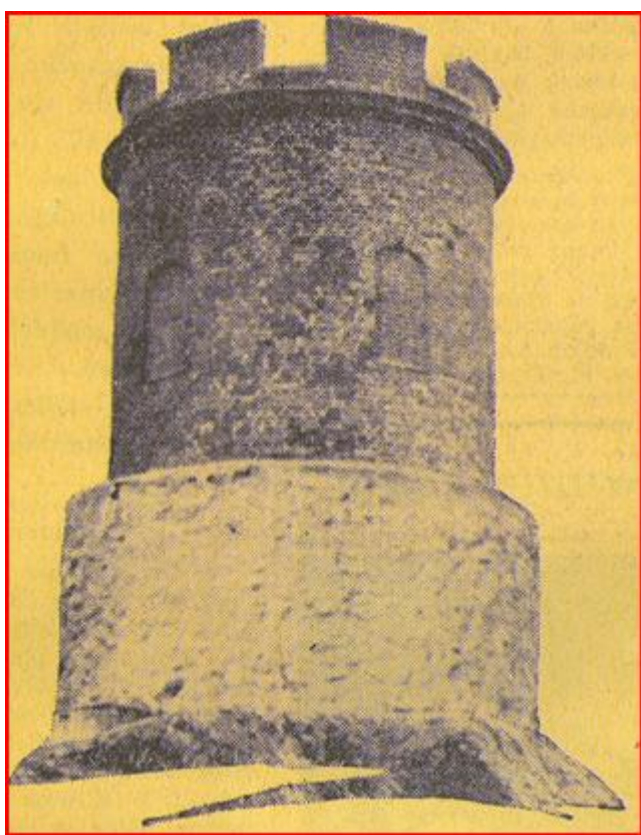

NT 1948-07-06

Känsö idealplats för pigga grabbar

Dryga böter om man går i land på grannaste ön i skärgården

Sedan ungefär två veckor tillbaka lever ett par dussin friska göteborgsgrabbar mellan 15-18 år ett härligt friluftsliv ute på Känsö i södra skärgården. Det är KA 4 och Göteborgs Befälsutbildningsförbund som kommit på den goda iden att låta pojkarna få förena nytta med nöje under några fina sommarveckor.

Man sökte kontakt med ett antal pigga pojkar och anordnade ett informationsmöte, talade om vad man hade att bjuda ynglingarna och vad man väntade i motprestation.

Tillslutningen blev hygglig och sedan den 20 juni har nu kapten Sjöberg, löjtnant Cyrus och fänrik Askelöv trimmat pojkarna i en massa saker, som kan vara nyttiga att kunna,

NT:s spanare hade häromdagen tillfälle att följa några lektionsavsnitt ute på den vackra ön. Strax utanför hamnen härjade löjtnant Cyrus med ett halvtjog grabbar i en tiohuggare och på en holme i närheten pluggade fänrik Askelöv pjäsexercis. Redan kl. 6 går reveljen och sedan är dagen behagligt inrutad med bad, segling, rodd, navigering, utbildning vid radiostationer, morse- och semafor-signalerings osv. När pojkarna blir litet varmare i kläderna får de t. o. m. vara med om artilleriskjutning mot sjömål.

På kvällarna idkar man bl, a. den ädla sporten bordtennis och tar emot och ger cheferna klå i behaglig omväxling,
Det är synd att göteborgarna inte ges något tillfälle att gå i land på Käsö. När man klivit upp på bryggan och närmar sig den berömda Parloiren möts man av ett anslag som talar om att det är förbjudet vid 100 kronors vite att gå i land. Käsö skulle annars säkert bli den populäraste ön i hela skärgården. I varje fall har den partier som i fråga om naturskönhet överträffar alla andra öar på den här kanten av nationen.

28 invånare motiverade krog

Går man från kommendantshuset och förbi den gamla krogen är man snart inne i en park som har en vegetation av nästan sydländsk yppighet. På den gamla kyrkogården inte långt från krogen - som man fick tillstånd att öppna, då ön hade 28 invånare - ligger en inhägnad gravvård där man kan läsa

Till
Minneet
Af
OLOF ERICSSON
och
hans söner
NIL ERICSSON
Och
JOHN ERICSSON
restes
denna sten af
Göteborgs Arbetareförening
1889

Det stämmer , det rör sig om de båda berömda bröderna järnvägsbyggaren Nils och den amerikanske sjöhjälten John Ericsson och deras far, som en tid var anställd vid karantänsbygget. Olof Ericsson fick också sitt sista vilorum på Käsö.

Under några timmar en tidig höstmorgon 1890 låg det amerikanska krigsskeppet Baltimore utanför Käsö och ombord hade man John Ericssons stoft. De amerikanska myndigheterna villfor den världsberömde svenskens begäran att han skulle jordas i det lilla landet uppe i Norden. Det var

meningen att Baltimore skulle gå direkt till Göteborg, men regeringen kom på andra tankar och beordrade fartyget direkt till Stockholm. I Käsös historia sträcker sig ett par århundraden tillbaka. På 1700-talet utnyttjades ön för sillsaltningen, men mot slutet av århundradets omnämnes den som en karantänplats 1804 fick man den första karantänmästaren och från de följande åren daterar sig de flesta byggnaderna på ön. Det bekanta utkikstornet uppfördes inte förrän 1836.

Svavelångorna skulle ta död på bakterierna!

Parloiren verkar rena idyllen på utsidan, målad som den är i glada färger. Men om *dess* innandöme kunde tala skulle man säkert få sig till livs mången dyster och tragisk historia. Det lilla huset, *som* inom parentes är en av riksantikvariens ögonstenar, är indelad i två avdelningar skilda av en meterbred ränna.

Massiva galler hindrade varje kroppslig kontakt. Sådan kunde bara ske genom en liten lucka, och då fick kontrahenterna sträcka varandra händerna över ett svavelbål. Det trodde man skulle vara tillräckligt desinficerande! Parloiren tjänstgjorde som något slags samtalsrum mellan de olyckliga *som* måste ligga i karantän och deras anhöriga och här träffades kanske sjömän som legat ute på de sju haven i många år och deras oroliga anförvanter.
Jack.